

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese de done ori pre septemana: Dumineca si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

N^{ru} 94. ANULU XX.

Sabiu, in 23 Novembre (5 Dec.) 1872.

tru celelalte parti ale Transilvaniei s pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Insetatele se platescu pentru intai'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu 22 Novembre.

Diurile din Pest'a ni spunu de vr'o cate-va dile mai numai despre cris'a ministeriala de acolo. In cele mai deosebite variatiuni cetimu despre Lonyay si despre ceilalti ministri ca si scriu si subsciu demissionarile lor, pana candu in fine vine scirea carea ni anuncia positivu ca Lonyay si cabinetulu intregu a demissionatu, ca Slavy, fostulu ministru de comunicatiune, este inscrinatu cu componerea unui cabinetu nou, ca cabinetulu celu nou va cuprinde in sine afara de Lonyay si dora si Kerkapolyi pre cei-lali fosti ministri pre toti mai venindu noi Zichy si cont. Szapary.

Inceputulu crisei dateza dela scen'a cea scandalosa in sal'a dietei dela 18 Nov. n. Dupa acest'a a mai inaspritu situatiunea cuventarea opusitiunalului Simonyi, in fine unu conflictu intre ministeriu si comanda superiura a honvedilor; mai multu insa decatu aceste a contribuitu tienut'a cea neinfranta a contelui Lonyay in privint'a satisfactiunei, ce a pretins'o dela cas'a dietei. Unele diurie spunu ca Lonyay s'aru fi plansu lui Deak ca colegii lui insisi l'aru fi resturnatu. Alte insa adaugu numai decatu ca deca Lonyay intielegea tienut'a dietei intregi pre candu se discut'a propunerea deputatului Korizsmics, pote sa scia ca nici partid'a dreptei nu voia sa-lu oerotésca cu ori-ce pretiu. Se multiamea elu cu propunerea opusitiunalului Tisza si resigna dela pretensiunea unei satisfaceri personali, pote ca siede si astadi pre fetelulu ministeriale, asiá inse cris'a s'a acceleratu si are a o ascrie nu partidei din drept'a ei siasi.

Cris'a a trecut cu totul, Slavy este ministru presedinte.

Despre crise ministeriali dincolo de Lait'a acum nu se mai vorbesce, din contra chiaru foi'a feudale opusitiunale „Vaterland“ asigura ca ministeriulu presentu din Cislaitania va trai mai multu si decatu sessiunea reichsratului venitoria, carea se va incepe in 12 Decembre st. n. a. c.

In Boemi'a partid'a cehica nu da pace „constitutionalilor“ nemti, ci cauta ocazioni sa-i neliniscésca. Deputatii nationali cehi (vre-o 80 la numeru) au compusu unu memorandu seu o declaratiune, carea se au predatu dietei de doi deputati din partid'a nationala. Modalitatea cu care s'a predatu declaratiunea si cu care insistara acesti'a a se ceti in dieta declaratiunea a datu ansa la nou'a interitare intre cehi si nemti si foile cestoru din urma li imputa acum cehiloru ca nu sunta urbani destulu, nu au maniere. Partea esentiale a afacerii acesteia este actulu declaratiunei. Acest'a spune in introducerea sea ca deputatii cehi si-au manifestatu puntulu loru de manecare in ceea ce privesce diet'a si in declaratiunea loru si cu alte ocazioni. De diece ani se tragana cert'a cea durerosa pentru alegerile dietali. In anulu premergatoriu se vedura prospectele cele mai bune de o impacare in urm'a rescriptului imperatescu din 12 Septembrie. Lauda articolii fundamentali. Impacarea inse fu impededata in urm'a amestecului onoru factori nechiama si neindreptatiti si natiunea cehica iera se vediu sacrificata unoru institutiuni „binefacatorie“, cari sunta folosite dreptu arme contra vietiei nationali a cehiloru. Dela contrarii politici de acum, cari esplotéza numai in partea loru favorile sistemului de fatia, nu pote spera natiunea cehica nimic'a, si fiindu ca intre partidele aceste nu este cine sa judece cu nepartinire, natiunea nisuesce numai la intielepiciunea regelui. Déca Maj. Sea va face possibile intrarea in dieta fara sacrificarea drepturiloru tieriei, atunci subscriitorii declaratiunei suntu gat'a a intrá in dieta. De ore-ce inse nu este nici o sperantia, ca drepturile tieriei voru fi candu-va reconoscute; há de ore-ce are a se introduce o reforma electorale, care va nimici dreptulu publicu alu Boemiei, asiá subscriitorii nu potu ea

intre in dieta. Ca patrioti adeverati boemi si austriaci si ca aderenti leiali ai dinastiei nu potu conlucra la creationile politice cislaitane si asiá suntu contra tuturor lucruriloru ce potu aduce vre-o dauna drepturiloru regatului Boemiei.

Cetimu in „Fremdenblatt“ :

Diurnalele ultramontane si-au pusu in capu sa puna si iadulu in miscare spre nimicirea unitatiei Italiei si a Germaniei si de aceea unde nu ajungu alte mijloce acolo este minciun'a binevenita. Foi'a ce apare sub auspiciile iesutiloru in Rom'a si este ironice intitulata „Voce della Verità“ debutéza cu o corespondintia din Berlinu in intielesulu disoloru de mai susu in urmatoarele :

Epistole private din Londonu si raporturi ale ambasadei nemtiesci facute regimului nostru constatéza, ca Beust 'si da tota silintia sa realizeze o aliantia anglo-franco-rusésca contra Germaniei. Faimosulu articulu V din pacea dela Prag'a sa fia pretestulu de a o rupe cu cabinetulu din Berlinu. Beust dice : Resbelulu cu Dani'a este inceputulu victoriei lui Bismarck in politica, unu altu resbelu danezu va nimici glori'a lui Bismarck si Germani'a creata de densulu. Bismarck a dechiaratu ca Prussia nu mai pote pune in lucrare articulu 5 din pacea dela Prag'a, prin urmare pretensiunea ce va face Russi'a, Angli'a si Franci'a Prussiei sa lu puna in lucrare, va fi un'a cu dechiararea resbelului.

O crisa mai mare a fostu in Franci'a, carea cu deosebire dela cetirea mesagiului lui Thiers in adunarea nationala franceza pana la prochiamaarea republicei in 29 Novembre a tienutu spiritele in si afara de Franci'a, in o agitatiune considerabile, pentru ca nu se sciea cum se va pronuncia adunarea. Adunarea avé sa se pronuncie pentru o forma de regimu : republica seu monarchia. Norocirea pentru Franci'a si Europ'a, ca a invinsu regimulu cu o mica majoritate, carea s'a pronunciatu pentru o republica moderata, caci altmintrea s'aru fi imbulsitu legitimisti, orleanisti, imperialisti, republicani, cari sa ajunga la putere. Pacea si republic'a este dara asecurata pre unu tempu, nici decum inse pre tempu mai indelungatu.

Diet'a Ungariei.

Siedinti'a din 26 Novembre a casei deputatiloru o deschide presedintele Bittó la 10 ore. Dupa finirea formaliloru propune presedintele alegerea comisiunei pentru revisiunea regulamentului afaceriloru pre siedinti'a de Sambeta; anuncia mai departe, ca mai multi deputati de nou alesi si-au asternutu protocoalele de alegere, care se trimitu comisiunei respective. — Dupa una-alta se trece la ordinea dilei, la care sta pertractarea proiectului de lege pentru organizarea urbei caipitale.

Referintele comitetului centralu conte I. Szapary nici nu voiesce a motiva proiectulu, de ore-ce fia-care deputatu e convinsu catu de necesaria e organizatiunea capitalei si de ore-ce nici votulu separatu asternutu nu e indreptatu contra proiectului ei contra unoru detaiuri. Cu privintia la detaiuri va dá espressione inse vorbitoriulu parerei comitetului centralu la desbaterea speciale; elu recomanda proiectulu in editiunea comitetului.

La desbaterea generale mai vorbesce ministru Tóth si K. Tisza. De ore-ce altu vorbitoriu nu e prenotatu la desbaterea generale, se trece la cea speciale. §§ singurateci pana la alu 20-lea ai acestui proiectulu se primescu fara multa discussiune in editiunea comisiunei centrale.

La partea a dou'a la care deputatu I. Steiger a presintatu unu amendamentu se inoinge o

desbatere mai lunga, care se incheia cu primirea editiunei comitetului centralu; cu ce siedinti'a se incheia.

Siedinti'a din 27 Noemvre o deschide presedintele Bittó la 10 ore. — Dupa finirea formaliloru se facu mai multe interpelatiuni, pentru noi fáre interesu. — La ordinea dilei e continuarea desbaterei despre legea pentru organizarea urbei capitale.

Si §§-ii din partea a dou'a se primescu dupa o desbatere mai lunga seu mai scurtu; numai la § 26, care contine otarirea, ca jumetate din reprezentantii orasienesci (200) sa se aléga din cei 1200, cari platescu mai multa contributiune (virilisti).

A dou'a sectione a ascernutu votu separatu la acestu paragrafu : ca toti reprezentantii sa se aléga liberu, fara consideratiune la voturile virile.

G. Molnár spripinesce cá referinte alu sectiunei 2 acestu votu separatu si se pronuncia decisivu contra acestui sistemu de voturi virile, care de-si aici apare in forma lina. Elu se bucura ca legea acest'a nu s'a resoltitu in sessiunea trecuta, caci majoritatea de atunci aru fi introdusu cu securitate voturile virile si in capitele, acum inse spera ca se va schimbá treb'a de ore-ce majoritatea are multi membri, cari nu suntu angagiati pentru sistemulu voturiloru virile.

Referintele c. I. Szapary afirma ca sistemulu voturiloru virile asecura influint'a corespondiatore cu deosebire averei si intelegintei. Acest'a tienta a avut'o naintea ochiloru si comisiunea centrale candu a desbatutu proiectulu acest'a de lege, si-lu recomanda deci spre primire.

I. Radocz a presinta in numele seu si in alui Steiger unu amendamentu, dupa care reprezentantii sa se aléga din toti alegatorii. Vorbitoriulu nu pote aduce in consonantia cu convingerea sea introducerea voturiloru virile in urbea capitale. Aici sa se aléga reprezentantia singuru numai pre bas'a principiului reprezentantiei populare.

Nici br. Fr. Podmaniczky nu consemte cu § 26 si profeséza principiulu alegerei libere. — Afara de acesti'a mai vorbescu la acestu objectu Fr. Schreiber, Ed. Horn si I. Steiger. — Ministrulu Tóth arata ca voturile virile n'au avutu urmári rele in municipio, dupa cum a prorocitu opusitiunea. Si in urbea capitale voru avea acelea cele mai bune urmári, deca se voru face modificările necesarie. Elu se róga pentru primirea testului, cu ce se incheia siedinti'a.

„Eshalatiuni miasmatiche din balt'a cea négra a ortod-ochs-iei ultramontane.“

Motto: Cuiu cu cuiu, de-si nu togm'a pre togm'a.

(Urmare.)

A patr'a intrebare este :

„Ore ce sa fia, ca dela gimnasiulu ortodocsu románu din Brasiovu si acelu micu ajutoriu de 4000 fl. aplaciatu de regimurile transitoriulu, inca se retrage?“

Brasioveniloru, dle „Cat. Cens.“, acestoru darnici si zelosi cetatieni románi, cari nu-si crutiara avere si ostenele pentru de a infintia cu propriile spese unu gimnasiu maretiu, cum 'lu au dejá, li se acordá inca din partea regimuriloru asiá numitului transitoriu unu ajutoriu de 4000 fl. pre anu pentru acestu gimnasiu din vistieria statului si inca fara nici o conditione, iera acum vine regimulu constitutionalu ungurescu, si punendu-le o conditione, fatia cu autonomi'a bisericiei nostre, in adeveru neintielésa : cá pre profesorii acei'a, cari se salariséza din amintitului ajutoriu alu statului, sa-i denumésca elu in susi, caci altmintrea li detrage ajutoriulu, — in

urm'a denegării dreptului acestuia din partea efortului gimnastic respective, în faptă li detrage s'eu li țiene în suspensiu acum mai bine de unu anu acei bani, până nu voru implini condițiunea pusă. Mai adaugă ca astăzi avem autonomi'a bisericească și Statutul organic, sancționat de Majestatea Sa și de diet'a țierei, care da, credu, destulă garanție în ori-ce privință.

Ti place d-tale această procedură a regimului, fatia cu gimnaziul nostru amintit? O're ce a-ti face d-v'ostă unitii, deca acel'a-si regimu într'o buna dimineață aru dice: auditi unitiloru! bunurile episcopesci din care ve susțieneti cele două gimnazio, din Blasiu și Beiusiu, vi le-amu datu eu pentru înaintarea s. unatie, ve provocu deci, că în viitoriu sa-mi asterneti mie spre întarire pre toti profesorii gimnaziilor, acelor'a, căci altminte ve iau acele bunuri? Astfelu stându lucrulu credu si eu, ca vi e prea lesne a face aluziuni la ajutoriulu ce cum mi se spuse pre bazea unoru criso've vechi ni-lu dau pentru gimnaziul nostru din Brasiova fratii de dincolo, frati de unu sânge și de o religione cu noi!

A cincea întrebare suna:

„O're ce sa fia, ca gimnaziului ortodocsu din Bradu nici bagatelulu de 4000 fl. nu i se iertă, ci se aduse în strimțorirea de a se închide din această cauza?“

De asemenea și acestu gimnaziu tineru cum audiu, numai Ddiu scie cu câte greutăți se înființă, și prin câte calamități financiale avu de a trece până acum și eata regimulu nici acelu bagatelulu sa nu i-lu ierte; dicu într'odinsu bagatelulu, căci ce suntu 4000 fl. pentru statul fatia cu milioanele ce se cheltuiescu pentru școalele magiare și fatia cu împregiurarea, ca acele s'aru fi întrebuintiatu pentru luminarea poporulu? Au d-t'a dle „Cat. Cens.“ și acestu casu 'lu afli stându în vre-unu nescu cu s. unire?

A șasea întrebare suna:

„O're ce sa fia ca, „Gaz. Tr.“ acum și încep'ă l'erasi atacurile asupr'a celor ortodocsi, cu unitii și neunitii?“

Recunosc ca această întrebare privescu de-a dreptulu pre „Gaz. Trans.“ pentru articolulu ei celu necalitu: „Unirea, neunirea, greco-catolicismulu,

greco-orientalismulu, din nr.ii 78, 79, prin care i'era-si se ataca biserica noastră în modu încușalabilu amu fi aplacati a dice uniatiescu. Au nu este unu atacu frivolu și imbracatu în vestimentulu unui despretiu rafinatu cându ni se da s'vatulu, că sa ne numim cu negativulu nume de „neuniti“ în loculu numirei celei positive adeverate, ce o avem nu de ieri de alt'ăeri, ci dela începutulu bisericeii? și d't'a în locu sa fii combatutu, deca ai fi, cum te laudi, unu omu fără ura confessionale, — pre „Gaz. Tans.“ s'eu pre autorulu acelui articolu iesuiticu s'eu de voiesci scriintitu, te apuci de mine și de cei dela „Tel. R.“ și ti versi veninulu cu profusiune asupr'a ortodocsiei, care se vede ca vi este unu mare spinu în ochi, de și de altminte nu ve-ti poté nega nici dv'ostă insive folosele cele mari ce vi le aduce chiaru și dv'ostre ortodocsia.

A șaptea întrebare:

„O're ce sa fia, ce sa fia — ce sa fia — câte și mai câte fatia cu românii ortodocsi?“

Aceste repetițiuni arata dle „Cat. Cens.“ multimea necasurilor și nedreptăților ce apesa pre bietii români atât în generalu, câtu și în particularu pre noi cei ortodocsi, pre cari spatiulu nu me i'erta ale insiră aicea pre toate, daru deca cum-va te ai îndoi. bucuros promitu ca ti-asiu documenta-o până la evidentia, ori cându și ori unde.

A opt'a întrebare:

„O're acesti'a nu-su și ei fii țierei oă și altii? nu concurgu și ei cu sângele și averea lor la apărarea țierei și la tesaurulu și poverile statulu că și altii? Pentru ce daru totu ei cei mai oșaditi și astadi în tempulu celo d'isu constituționalu?“

Nu-mi vine a crede, ca d't'a ai contr'a-dice macaru la un'a din întrebările acestea; căci atunci ti le-asiu esplică din firu în peru. Ori suntem egalu îndreptatii, ori nu suntem, deca suntem apoi sa fimu în toate și deplinu, prin urmare și în cele confessionale; de nu suntem apoi sa nu mai dicem ca suntem, luându numele egalei îndreptățiri dreptu satira.

A nou'a întrebare:

„O're totu parias și helotii altor'a sa rămânem noi în patri'a noastră de-a pururea?“

Și o're a nu-ti respectă limb'a nicairi în oficiuri nici chiaru la o universitate la a cărei înfiin-

țiere și susțienere contribui și tu, și încă în mesura mai mare decâtu altii, și care are de a face cu știința universală, daru nu cu pasiunile limbistice naționali; mai încolo, a-ti scote din posturi cu gramad'a pre amptoiatii de naționalitate și religionea cea mai însemnată, chiaru că după o sistemă (fia-mi permisu a numi aici numai pre urmatorii: Demetriu Moldovanu, cons. aulicu, Iacobi Bolog'a, asesoru la tribunalulu supremu, Ioanu Brănu de Lemenyi capit. supr., Ioanu Piposiu comite supremu, Demetriu Ionescu, comite supremu, Vincentiu Babesiu ases. la tabl'a regia, Iliu Măcelariu cons. guvern., Dr. P. Vasiciu cons. scol., Nicolau Gaitanu și Georgiu Romanu asesori la tabl'a regia și acum cum vedem chiaru și pre secretariulu de stat Georgiu Ioanovicu toti bine români de religionea ortod. și în etate de a poté servi), a-ti detrage ajutoriiele dela institutulu de învățământu sub simplulu și neînticșesulu pretextu: ca pre profesorii cei salarisati din acele ajuto'rie sa-i denumescă regimulu, pre cându institutulu bă până și teatrele magiare se subvenționează cu sutele de mii, — cu unu c'ventu a nu te socoti și a nu te creștă întru nimic'a în viața publică a patriei comune, nu însemnează o're mai multu decâtu a fi parias și helotii altor'a? Și o're poté rămâne cine-va indiferentulu fatia cu aceste toate, afara d'ora de „Cat. Cens.“?

În urm'a urmelor amu încheiatu cu întrebarea a diecea:

„O're n'a sositu tempulu, că după atâtea câte le vedem, sa cugetăm mai seriosu, sa ne cunoscem mai bine pusețiunea noastră fatia cu noi insine, fatia cu ultramontanismulu, care ne amenință naționalitatea și fatia cu regimulu?“

Nu sciu la ce a-si fi potutu astadi, cu deosebire, în împregiurările cele critice sub cari ne aflăm, mai cu deadinsulu îndemnă pre fratii mei români ortod. decâtu la cunoșcerea cea mai completă a pusețiunei noastre în toate direcțiunile.

Ori togm'a acest'a nu i-aru cam placea dlui „Cat. Cens.“, pentru ca se va fi temendu, ca atunci dumnealui și cu ai sei nu si-aru mai poté jucă mendrele că până acum? Sa sperăm, ca românii ortodocsi voru fi ajunsu la deplina maturitate, și voru fi cunoscendu interesele proprie mai bine decâtu unu „Cat. Cens.“ și voru fi petrunsi de însemnatatea cuvintelor prementionate, că și scrietoriulu acelor'a,

FOISIORA.

Desteptati-ve și priveghiați,

1 Petr. 5 8.

Adunați-ve averi, cari nici rugin'a nu le strica, lotrii nu le sapa nici le fura. Mat. 6. 20.

„Glasulu tempului striga în ainte, totu în ainte, vai de acel'a care sta pre locu și nu pricepe acestu glasulu tempului.“

Minteă noastră sanato'sa.

(Urmare.)

Biserica are de scopu a pune în inimile omenilor iconele de virtute după învățăturile adeverate și sante ale evangheliei lui Christosu; a nobilă simțimintele omului, a-lu aduce pre omu acolo, că sa nu p'oa sa voiesca și sa faca decâtu binele, și sa ur'esca desiertatiunea, slabiciunile și făradelegile omenesci; a le descoperi și biciui aceste făradelegile și sărăcie și fără crutiare, a descoperi relele de care suferă poporulu și a le lecui, pre scurtu, a oșebi calea adevărata cătra desevertrea morala a omului în familia și statulu, și în toate ramurile vieții omenesci. Acest'a este scopulu înaltu, ce-lu urmarescu biserica. . .

I'era școl'a fratiloru, cela-laltu asediamentu de cultura, are de scopu a face din copiii nostri omeni cu capulu luminatu și cu inim'a simțitoare pentru totu ce este frumosu, și maretu; a înarmă pre omu cu o nesușință nelinșcitată de a petrunde totu mai afundu în știință, cari suntu temel'ia vieții. Acest'a este scopulu deobșce, spre care țientescu școl'a; i'era în deosebi are școl'a urmatorele scopuri a le severși:

1. A aprinde inimile scolariloru pentru bine și adeveru, a-i face că ei sa nu simta, sa nu voiesca și sa nu lucreșce și sa nu p'oa sa lucreșce, decâtu numai bine, virtutea sa le fia cea dintăiu, sa le fia loru podob'a cea mai frumoșă a faptelor lor și binele celu mai înaltu, spre carele sa nesușiesca ei neîncetatu în viața.

2. A pune pre copiii nostri în stare sa pricepa

cugetările straine, a înbogăți mintea lor cu o multime de cunoștințe, și a-lu face sa fia în stare, sa împartășiesca și altor'a în scrisu s'eu cu gur'a aceea, ce cugeta și simte elu, într'unu chipu ușor, frumos și placutu. Acest'a este unu folosulu foarte mare, pentru ca unu omu, carele nu scie sa-si împartășiesca altor'a cugetările se, acel'a este nefolositorulu pentru societatea omenescă.

3. Alu treilea scopu, care-lu are în vedere școl'a este, a-lu face pre scolarulu cunoscutu cu limb'a nemțiescă și ungr'esca că limbi ale patriei, cari ne suntu foarte folositoare la întreprinderile noastre de totu felulu, în viața de toate d'ilele: la negociu, la meserie și altele.

4. A-lu face pre unu copilulu, că elu singuru sa fia în stare sa-si faca totu felulu de socoteli, câte i vinu în viața de toate d'ilele; a nu se lasă sa fia înșelatulu, silitu sa c'era totu-d'eu'n'a șfatulu și parerea altor'a.

5. A-lu face pre unu copilulu cunoscutu cu patri'a sa, cu țiera în care locuiescu elu, precum și cu ceea-lalta lume mai departată; largindu-i și înmulțindu-i astfelu cunoștințele lui, că sa v'eda elu, ca lumea nu se maginescu numai între hotarele șatulu s'eu orasiulu s'eu, ci, ca preste munti, văi, mări, suntu și locuiescu omeni. . .

6. Alu șasele scopu 'lu are școl'a, a-lu face pre copilulu cunoscutu cu întâmplările cele mai însemnate din tempulu trecut și tempulu de fatia; a-lu face cunoscutu cu barbatii cei mai mari, și cei mai însemnati. A le aretă exemple de barbati, cari au strălucitu prin curajulu, vitejiu, prin iubire de poporulu s'eu, de națiunea sa, prin iubire de adeveru, prin jertfure pentru binele de obșce.

7. A-lu face pre copilulu sa cugete, sa simta, sa se minuneșce și sa pr'eamar'esca natur'a și pre ziditorulu s'eu?

8. A desteptă, și a nutri în copii unu simțiu pentru frumșetia, pentru curățenia și rendoieta.

Acestea suntu fratiloru pre scurtu scopurile, cari le are în vedere școl'a. Ea ne face sa fimu folositori și harnici pentru noi insine, pentru familiile noastre, pentru națiune și pentru omenirea întregă. Școl'a da minte omului nepriceputu, i deschide ochii mintei lui, că sa se cunoscă pre sine,

sa-si cunoscă lipsele se, scopurile vieții se, și-lu invalia totu deodată sa caute și sa afle totu deodată și mijlocele pentru de a-si îmbunătăți starea lui sufletesca și materială. Ferice de omulu, carele pricepe pretiulu învățaturii, carele îmbrățișeșca învățatur'a, carea i-o da școl'a; știința este în capulu lui o facia aprinsă, care i lumineșca pre cărarea vieții ori în ce parte va apucă, ori și ce lucrare va întreprinde. Unu omu fără de școl'a, fără știința este asemenea unui orb carele nu cunoscă drumulu s'eu, ci trebuie sa-lu conduca altulu de mână, pentru că sa ajunga la țient'a doririi se. Științele suntu cea mai frumoșă avere, ce o potemu lasă de mostenire urmasiloru nostri, o avere nesupusa la nici o stricaciune. Științele radica pre omulu celu cadutu și sermanu; suntu nisce calaudi, cari ne arata drumulu adevărulu alu vieții noastre; suntu unu mijlocu pentru de a castigă avere, de a ne înlesni și indulci traiulu vieții, a ne pune o temelie trainică și sigura viitorulu nostru, și a fi astfelu feriti de atâtea primejdii, preste cari dau omenii, cari umbla întru întunerecu și cu ochii înșchisi, omenii fără de știința și fără de carte. Sa îmbrățișiemu deci științele, sa îmbrățișiemu școalele cu tota puterea vointei noastre, cu totu sufletulu nostru. Sa cugetăm seriosu, ca numai ele suntu p'ort'a, prin care potemu ajunge la țient'a tuturor dorintiloru noastre, la fericirea noastră adevărata, ca numai prin ele ne potemu face fericiti.

Noi fratiloru n'amu fostu asiă fericiti, că sa fi știutu pretiulu după cuviința învățatur'a, acestu daru cerescu, de aceea amu remasu asiă tare înderețu, de aceea, de-si cei mai multi la numeru, amu fostu totu-si siliti sa ne supunem străiniloru, mai pucini la numeru, decâtu noi. Pentru ca bine trebuie sa ne însemnăm fratiloru, nu multimea unei poteri învinge, ci felulu poterei. Ce folosulu d. e. ca suntem asiă multi la numeru, și asiă slabi la minte? De ce folosulu ne este puterea trupulu nostru, deca sufletulu care 'lu conduce este slabu, fără putere? Ce ne folosesc sufletulu nostru ageru, ce ni l'a daruitu Ddiu în mesura mai mare, că altor nemuri, deca nu avem nici o grigie de desvoltarea lor, de împodobirea lor cu fapte, cari sa ne radice în pretiulu străiniloru, cari sa ne faca cinstiti pre-

fiindu convinsi ca numai urmându asiá voru fi respectati de altii, iéra din contra nesocotiti si clevertiti de tóta lumea.

Ori póte ca dseá s'a superatu, pentru ca avui cutezanti'a a amentii si despre: „ultramontanismulo, carele ni amenintia nationalitatea“, subsumându sub acel'a-si si s. onatia a dsele? Ce norocire aru fi, cându aru cunósce odata si „Cat. Cens.“ si cáti toti cei-lalti impreuna cu densulu acestu adevéru? cáci atunci póte ne-amu mántui pentru toti tempii de confusiunile si desastrele, de care avurámu si avemu parte neincetatu.

Aceste sunt, dle „Cat. Cens.“ cele diece intrebári modeste ale mele, dupa cum ti le insirai si esplicai mai susu. Spunemi acum, unde, in care din acele intrebári, se afla scrintiturile etc. de care vorbesci in galimatiasulu dtele? Te ai provocatu la opiniunea publica? Ei bine, afla, ca eu nu m'amu temutu nici odata de dens'a; deci judece ea acum: care din noi doi este celu s c r i n t i t u si n e i m p u t a b i l u?

Dara, dle „Cat. Cens.“ aici avemu acum de a tratá unu altu lucru nou, unu lucru cu multu mai momentos si mai seriosu decâtu tóte aieriturile si scrintiturile dtale de pâna acum; se cuvine deci sa judecámu cu sânge rece, scii dtéa sine ira et studio, asupr'a lui.

Ai avutu adeva placerea, dle „Cat. Cens.“ a te exprime asupr'a articolului meu, intr'unu locu astu-feliu: „dovada de neimpenat'a ura cátra fratii loru de unu sânge si de confessiune potieniu (?) osebita de a loru.“ Iéra intr'altu locu te exprimi in modulu urmatoriu: „cându inse vedemu peccatulu confessiunale, ca se comite pre socotél'a si cu total'a desconsiderare a nationalitátei nóstre române, atunci missiunea nóstra de diurnalisti románi ni impune datorint'a, de a infrená din cepulu locului pre sumutiatorii, cari tíndu mána sacrilega si cu intentiuni ascunse, a desceptá ur'a intre fratii de unu sânge, de aceea-si limba, ritu, datine, etc.“

Asiá dara eu, pentru ca mi permisei fára concessiunea si poruncel'a dtale, a pune acele diece intrebári in totalitatea loru adevérate, cum avui onóre a-ti demustrá, si pentru ca in unele privintie reflectaiu si la atacurile amintite din „Gaz. Trans.“ — sum timbratu de unu s u m u t i a t o r i u, de u n u l u c e t i n d e c u m á n a s a c r i l e g a

tiuiti si respectati inaintea altoru némuri, si puternici si fericiti in casele nóstre, in familiile nóstre? Sa fia óre ast'a sórtea románului, a fi totu-deun'a in orbire, a fi totu inderetulu altor'a, a fi pentru vecia unu lucru de batjocura inaintea strainiloru? Sa fia óre sórtea románului, a fi osânditu la unu somnu, din care sa nu se mai póta desceptá nici odata? — O nu, nu credemu despre poporulu nostru, sa fia elu astadi asiá nepasatoriu de fericirea sea, de viitoriulu seu si alu copiiloru sei. Nu se póte nici decum, cá astadi, cându straluce tuturoru in asemenea mesura sórele libertátei, cându toti fii acestei patrie au deplina voia, sa invetie si sa lucre, sa-si mesure poterile cu ale altor'a pre terenulu sciintiei si muncei, sa fia astadi vre-unu románu cu adevératu sentiu, carele are numai unu picu de minte sanetósu, nu credu dícu, sa fia elu nepasatoriu de viitoriulu seu, de binele si fericirea sea, de binele si fericirea copiiloru, nepotiloru si tuturoru cáti suntu de unu sânge cu elu.

Pâna in tempulu de astadi au mai mersu lucrurile si dopa norocu, dara amara e sórtea acelor'a, cari ascépta totulu dela norocu. Elu are pré pucini prietini, pre cari i iubesc, pentru cei mai multi este elu masteru. Sa ne silimu sa ne cástigámu mijlóce sigure armele puternice ale sciintiei, prin cari sa ne favorimu noi insine sórtea nóstra, sa fimu noi insine domni preste viitoriulu nostru, sa nu mai fimu noi numai unu jocu alu intemplárilor.

Sa ne lasámu fratiloru de slabulu obicei de pâna acum'a de a nu face alt'a, decâtu, ce au facutu parintii, mosii si stramosii nostrii, de a calcá in tóte privintiele in pasii loru, de au fostu ei gresiti séu nu. Sa cautámu a pricepe dorintiele si ingrigrile loru pentru noi in privintia acest'a. Nu au voitu si doritu ei, sa remánemu asiá de nepriceputi cá si ei, fia-care parinte adevératu doresce, cá copilulu seu sa fia mai multu, decâtu elu, sa fia seversitoriu de fapte mai maretie decâtu elu, sa ocupe o positia in societatea omenésca mai insemnata decâtu elu, cu unu cuventu fia-care parinte doresce, cá copii sei sa fia mai fericiti, decâtu elu.

Viét'a e grea fratiloru, tempurile suntu grele, si din ce in ce-se facu totu mai grele pentru acei'a,

si cu intentiuni ascunse a desceptá ur'a intre fratii de unu sânge? Cugetat'ai, dle „Cat. Cens.“ ce-va mai seriosu, cându ai pronunsiatu aceste invinúiri grele asuprami? ori ai luatú lucrulu cu o usuratate copilarésca neimputabile? ori póte ca ai facutu acest'a togmai cu o preugetare malitiósa iesoitica, dupa datin'a provocatoriloru de professiune, voindu astu-feliu a rostogoli vin'a ce cade asupr'a-ti si asupr'ave asupr'a altor'a? Voi ce provocatori si sumutiatori la tóte ocasiunile, si totu noi, bietii de noi, cei peccatosi, de-si nu facemu alt'a, decâtu cautámu a ne aperá, a respinge atacurile dvóstre! Ve cunóschemu inse haru dlui! cu deseversire; cáci manier'a acest'a; de a ne provocá, de a ne sumutiá, de a ne innegrí si batjocóri nu o practisati numai de eri, ci de unu tempu indelungatu spre dau'n'a cea mai mare a natiunei române.

Pentru aceea credu cá a sositu tempulu, cá sa vorbimu ce-va mai seriosu sa ne tragemu sém'a mai de aprópe unii cu alii, sa vedemu pâna incátu avemu dreptu unii séu altii si cam ce feliu de conduta avemu sa luámu noi cei ortodocsi fatia cu dvóstra cei uniti in venitoriu, in urm'a desluciriloru si chiarificatiuniloru acestui'a.

Dle „Cat. Cens.“, spunu medicii, ca si ómenii cei scrintiti séu smintiti inca 'si au intervalurile loru lucide. Presupunu dara ca si d-tea inca vei fi avendu unele intervaluri lucide si nu te vei aflá totu-deun'a in paroxsimulu, in care erai cându ai nascutu „exhalatiunile miasmaticé“ ale dtale.

Te rogu dara sa asculti urmátórele cuvinte ce voiescu a le indreptá cátra dtea si consotii dtale: (Va urmá.)

Din tíer'a Bârsei, in Noemvre 1872.

R e s i n a r i u, 18 Nov. c. v. 1872.

(Br.) Comunele rurale suntu párti esentiale ale statului. Legi comunale corespunditóre, si executate de functionari priceputi, si conscientiosi, potu inaintá binele statului, pre cându legi nepractice, functionari ignoranti séu corupti, numai ruiná comunele.

In tóte comunele rurale ale patriei nóstre primarii (judi séu antisti) cu putiena exceptiune suntu

cari stau pre locu si nu-si potrivescu traiulu loru dupa impregiurári, pentru acei'a, cari nu pricepu glasulu tempului, carele striga: in a i n t e: inainte in tote cugetele tale, inainte in tóte lucrárele si intreprinderile vietiei tale. Astu-feliu de ómenii 'si sapa momentulu cu insasi mánilé loru, lasáundu unu nume tristu, o trista aducere aminte urmasiloru loru, lasáundu dopa sine unu nume de batjocura si ticalosia strainiloru, cari ridu in sufletulu loru de atát'a nepasare románésca. Reulu nostru e pentru alte némuri, strainé binelui nostru, o impintenire si incuragiare in intreprinderile loru pagabitóre nóue d'a ne supune totu mai tare, d'a ne pune piciorulu pre gramadii nostrii, de a ne umilí astu-feliu, incátu nici odata sa nu ne mai potemu radica din noroiulu ticalosiei nóstre, ci sa fimu totu-deun'a sclavii loru, sa ne puna in jugu sa tragemu, cá nisee vite ne-cuventátóru. Acest'a este sórtea, care ne ascépta fratiloru, déca vomu fi totu asiá nepasatori de binele si fericirea nóstra.

Pentru ce bietulu románu are numai datorii si drepturi nu, pentru ce póta elu numai sarcini, si altii usurintiele traiului? Pentru ce altii 'si petrecu si se desmerdéza in averi si in totu feliu de bunatáti, iéra elu se chinúiescu cu gândurile, óre ce voiu máncá eu máne, óre ce voiu dá eu copi-lasiloru mei, cá sa nu flamendiésca dimpreona cu iubittii loru parinti? Pentru ce atátea familii románe gemu si típa in lips'a cea mai infricosiata? Pentru ce n'avemu noi aicea o singura cetate románésca, unu singuru orasiu curatu románescu? Pentru ce orasiéle din Románi'a suntu impenate cu straini, cari incetu cu incetu amerintia a sterge ori-ce semnu de vietia románésca din trensele, pentru ce se incuiba strainii in ele? Pentru ce aici in Austri'a románii locuiescu pretotindenea marginile celátilorú si orasielorú? Pentru ce tóte acestea? Pentru ca n'avemu minte, pentru ca nu amu sciutu sa pretiuimu sciintiele, pentru ca nu ne-amu dedatu a ne imprieteni cu cartea, nu i-amu facutu locu aceste'i'a, invetiaturilorú si adevéruiloru ei in inimele nóstre, in familiile nóstre, si nu amu primito nici sfaturile acelorú ómeni bine-voitori ai nostri, cari

mai toti tierani simpli fára cunosciuti'a legiloru, unii sciu celú si scrie, la altii inse le lipsesce si acésta cunosciuti'a, si spre a arelá poterea oficiului seu apasa degetulu pre crucea facuta lángá nume cu negréla de scriitoriu. Pentru compunerea scrisoriloru se afla in tóta comun'a pre lángá primariulu si unu scriitoriu séu notariu.

Notariulu este má'n'a cea drépta a primariului, la conscrierea recrutelor, la asentare, la prescrierea dárei, si la tóte cele-lalte lucrári importante comunale.

Elu suplinescu prin sciintiele sele, nesciuti'a primariului nepriceputu, si este la tóte lucrárele lui oficióse, consultorulu si conducatoriu seu.

Primariulu nepriceputu este prin nesciuti'a sea legatu de sfaturile notariului, iéra prin lege respunditoriu pentru lucrárele sele oficióse, pre cându notariulu pentru sfaturile date primariului nu se trage de nimenea la respundere.

Deci sub impregiurárele acestea, unu notariu indiestratu cu sciintiele cerute, conscientiosu si cu judecata matura este de mare folosu pentru ori-care comuna, pre cându unulu plinu de patimi, si usioru de minte, causéza cea mai mare dauna nu numai comunei dara singuraticiloru locuitori, cari au lipse, séu de sfatulu, séu de scrisorile lui; precum suntu contracte private, inventarie, impartiali si altele.

Precum scimu notariulu actualu de aci dlú Ilariu Mutiu este denumitu de secretariu la Magistratulu Sabiiului, si in scurtu tempu se va duce la oficiulu seu celu nou. Aru fi de doritu déca reprezentanti'a comunale de aici atátu in interesulu seu propriu, cátu si in interesulu comunei, s'aru silí sa aléga pentru viitoriu unu notariu onestu si cu dreptate, unu notariu care sa-si tíena de onóre, nu de a petrece 2—3 dile in septemána pre strada Sabiiului, ci a tíenea scrisorile oficiului seu in ordinea cea buna, a nu scrie nici atestate nici relatii mincinóse, a nu insemná pentru bani neadeveruri in conspectulu de asentare, a nu insarciná pre singuraticii locuitori cu dári mai grele decâtu prescrie legea si altele. In fine a avea si afara de oficiu o portare morale, spre a nu dá ansa de a fi acusatú pentru paternitate, adulteriu, séu alte fára-delegi. — Iéra dlui Ilariu Mutiu fi póstimu cale buna la Sabiiu.

presimtiendu prapasti'a in care o sa cademu, déca vomu merge totu cu ochii inchisi, voiau sa ne in-deletnicésca cartea, voindu astu-feliu sa abata priméjd'i'a dela noi, sa ne deschida ochii sufletului nostru, cá sa ne faca sa vedemu si sa sentimu binele si fericirea nóstra. Dovada despre unu astu-feliu de zelú infocatu alu filorú adevératu ai poporului nostru doritori de binele si inaintarea lui, e si gimnasiulu mare din Schei scólele reale si gimnasiale impiegate cu gimnasiulu.

Cine cunósce numai cátu de pucinu istori'a acestui gimnasiu, cu ce greutáti si jertfe s'a radicutu elu, acel'a nu póte din destulu sa se mire de zelulu si staruinti'a braviloru intemeiatori. Dara fratiloru pre cátu a fostu de mare zelulu si jertfirea lorú pentru binele de obste, pre atátu de mare a fostu recunosciuti'a unei párti insemnate a poporului nostru de aici pentru acei bravi intemeiatori. Fórté multi parinti de familia de aicea nu au intielesu binele facutu de ei, decâtu in mesura pré ne-insemnata. Pentru ca déca l'aru cunósce, n'aru umblá copii lorú fára carte, fára sciintia, fára de a gustá din ospatiulu sciintielorú, care este tinsu in odaile acestei zidiri spatióse sánte. Si apoi vin'a este cu atátu mai mare, ca acestu ospatiu nepretuitu pentru cei sermani este fára pretiu, fára bani, fára daru; in daru se da elu tuturorú, cari voru sa se indulcésca dintrensulu. Celui seracu cá si celui bogatu i este iertatu a gustá dintrensulu, a se veseli de bunatea lui, si a senti bucuri'a. ce resare din gustarea lui, o bucuria, care nu se póte rescumperá cu nici o avere pamentésca; pentru ca e o bucuria, ce resare din adevéru, din virtute, din lómin'a sórelui sciintielorú, cari tóte la unu locu facu frumós'a comuna a deseversirei omului. —

(Va urmá.)

Romania.

Mesagiul tronului.

Domnilor senatori,
Domnilor deputati,

Sum petrunu de o via multiamire deschidendo astadi pentru a trei'ra ora sesiunea corporilor legitime, incongiuratu de acei'a-si mandatar ai tiei si de acei'a-si consiliari ai tronului.

Speru ca si in sesiunea acest'a ve-ti continu' opera d-v'ost'ra, ale carei'a bune rezultate sunt atatu de evidente.

In adev'ern veti vedea, domnilor senatori si d-lor'u deputati, in cursulu desbaterilor catu de mari au fostu folosele ce s'au obtienutu, gratia voturilor ce a-ti datu, pentru stabilirea ordinei in finanee si pentru desvoltarea tuturor ramurelor administratiunei.

O percepere mai regulata a d'arilor a permisu tesaurului publicu sa faca onore la tempu platiloru sele. Creditulu statului s'a mantienutu in conditiunile cele mai favorabile in intru si afara, chiaru in epoc'a crizei ce domnesce pre pietele cele mai importante ale Europei.

Gratia ajutorului ce a-ti datu tesaurului publicu prin votarea legi monopolului tutunului si a timbrului si inregistrarei, potemu dice a-tadi cu incredere ca s'au pusu capetu perturbatiuniloru financiare, si ca tier'a nu va mai fi in viitoriu duros surprinsa prin supunerea la plata de imense datorii flotante.

Caile ferate cari au trecut prin atatea fase neplacute, si au datu locu la atatea desbateri si complicatiuni, aprupe de a deveni periculose, suntu astadi in deplina miscare, si mai multu de noue sute kilometri suntu dej' la dispositiunea caletoriloru si a marfuriloru. Lini'a Pitesci, Slatin'a, Craiova, Turnu-Severin, Verciorov'a, se va incepe in curendu si se va termina conformu legi.

Acestu mare bine tier'a lu dator'za intielectiunii cu care domniele-v'ostre a-ti sciutu sa puneti capetu tuturor peripetielor in care caduse acesta importanta cestiune. Pentru completarea acestei opere, guvernulu meu va present'a in sesiunea acest'a conventiunea incheiata cu Austro-Ungari'a pentru jonctiunile calilor ferate destinate a inlesni productelor n'ostre si transitului strainu midiloce de a se transporta la diferite destinatiuni in distantie departate.

Caile ferate, dloru, voru transform'a cu totul starea economica a Romaniei. Agricultur'a si comertulu se resimte dej' de bine-facerele unei miscari grabnice si regulate; bogati'a generale se maresce si chiaru in anulu acest'a, speramu, din productiunea liniei Pitesci-Galati-Romano, sa potemu deminua anuitatea inscrisa in bugetu pentru acesta linia.

Deca pre langa tote acestea si pre langa votarea bugetelor ce vi se voru present'a, ve-ti resolv'a, dloru senatori si dloru deputati, in acesta sesiune, si cestiunea creditului fonciar, cestiune care inca din sesiunea trecuta a ocupatu deliberarile dv'ostre, atunci potemu fi siguri ca ne vomu afla in cele mai bune conditiuni de a ved' prosperandu marea n'ost'ra industria agricola, care reclama tota solitudinea n'ost'ra.

Pentru intarirea armatei, domniele-v'ostre, dloru senatori si dloru deputati, nu a-ti refusat niciodata midilocele ce vi s'au cerutu. Asemenea si pentru viitoriu, sum siguru ca veti acord'a ceea ce va trebui pentru complet'a aplicare a legi dela 27 Martiu, astfelu ca ostirea n'ost'ra sa po'a totu deun'a corespunde la misiunea ei. Acesta lege abia s'a pusu in lucrare, si dej' amu avutu placerea personalmente sa constatezu, cu ocaziunea concentrarei din tote judetele a unei parti din trupele romane, catu de mari si bine-facatore au sa fia rezultatele ce acceptamu dela nou'a organizatiune.

Prin diferitele inspectiuni ce ministrii mei au facutu in interiorulu tiei, au potutu vedea de aprupe nevoile si lipsele ce se simtu in diverse localitati, au datu ascultare scrupulosa cereriloru ce s'au ivitu, au stimulat activitatea organelor si impiegariloru administratiunei, si s'au luat tote masurele de imbunatatire potrivitu cu midilocele ce guvernulu a avutu la dispositiunea sea.

S'a pusu in aplicatiune legea reformata a consiliiloru judetiene, legea tocmeleloru agricole, s'au creatu din nou trei penitenciare, s'au facutu studii

si planari pentru constructiuni de noue penitenciare sistematice, combinate cu infintiare de ateliere.

Legea pentru biourile postei rurale s'a pusu in aplicatiune, si in curendu corespondenti'a publica va pute merge regulatu si siguru in tote comunele tiei.

Pre langa proiectele din anulu trecut, guvernulu meu va supune desbateriloru d-v'ost'ra mai multe legi ce suntu indispensabile pentru satisfacerea intereselor celor mai importante in diversele ramuri ale administratiunei.

Justiti'a este cea mai mare institutiune intr'o tiera unde independenti'a legi domnesce. Guvernulu meu s'a silitu in tote modurile a amelior'a acesta ramura a administratiunei. Pre langa proiectulu privitoriu la unele modificari de introdusu in codicele penale, ce ce afla supusu deliberariloru d-v'ost'ra inca din sesiunea trecuta, guvernulu va coget'a cu maturitate asupr'a novelor reforme de introdusu.

Biserici'a si scol'a suntu cea mai inalta preocupare a n'ost'ra tuturor'a. Religiunea, acesta legatura sublima a omului cu Ddiu, acesta temelie statornica a familiei si a moralei, acesta perpetua mangaiere a doreriloru lumii, este in acela-si tempu pavedi'a in contr'a carei'a s'au infrantu tote loviturile ce s'au cercatu a se da nationalitatiei n'ostre. Sum convinsu dara, domnilor, ca ve-ti grabi a desbata si a vota legea privitoare la alegerea Metropolitiloru si a Episcopiloru si la instituirea sinodului bisericei. Asemenea ve-ti lua in desbatare legea instructiunii publice, si ve-ti pune guvernulu in stare sa dea junimei invetiatori luminati, iera tiei sa-i asigure o viitoare generatiune inspirata de sentimentulu binelui si alu datoriei.

Relatiunile n'ostre esteriore suntu satisfacatore; astfelu, dloru, cu ordinea si liniscea din intru, si cu concursulu intielectu alu domniiloru-v'ostre, potemu privi viitorulu cu tota increderea.

Domnilor senatori! dloru deputati! Prin luminatulu spriginu ce a-ti datu guvernulu meu, a-ti inlesnit silintiele sele in greu'a sarcina ce a pusu asupr'a-i increderea mea.

Primiti multiamirile mele.

Dumnezeu sa bine-cuventeze lucrurile domniiloru-v'ostre.

Carolu.

Presedintele consiliului ministriloru si ministru de interne, L. Catargi.

Ministru lucrariloru publice, N. Cretulescu.

Ministru justitiei Manolachi Costachi.

Ministru cultelor si instructiunii publice, generalu Christianu Telu.

Ministru afaceriloru straine, G. Cost'a-Foru.

Ministru finanielor, P. Mavrogeni.

Ministru resbelului, generalu I. Em. Florescu.

Varietati.

** Mapa tieriloru tienetore de coron'a Ungariei va aparé cu finea lui Decemvre 1872 in a II-a editie de Eugeniu Bordca u x.

Dens'a va fi lucrata cu ortografia corecta romana spre folosulu si intrebuintiare in scolele romane, si va continea afara de cerintiele fia-carei mape de acestu felu inca :

1. Suprafati'a in miluri patrate si numerulu sufletelor preste totu.
2. Suprafati'a in miluri patrate si numerulu sufletelor a fia-carei tieri tienetore de coron'a Ungariei si a confinului militar.
3. Suprafati'a in miluri patrate si numerulu sufletelor a fia-carei comitatu.
4. Suprafati'a in miluri patrate si numerulu sufletelor a tuturor orasiiloru, care stau sub unu comite supremu, in fine,
5. Suprafati'a in miluri patrate si numerulu sufletelor a Transilvaniei cu privire la comitate, scaune securesci si sasesei.

Insemnarea scaunelor episcopesci de fia-care confessiune inca nu va lipsi.

Esemplariile se potu capata numai la editorulu mapei in Kovaszna (trei scaune) langa Brasiovu cu pretulu urmatoriu :

unu exemplariu simplu adeca necoloratu si ne pusu pre pandia cu 4 fl. v. a.

unu exemplariu coloratu pre margini dara ne pusu pre pandia cu 4 fl. 50 cr.

unu exemplariu coloratu preste totu dara ne pusu pre pandia cu 5 fl.

unu exemplariu coloratu preste totu si pusu pre pandia cu 6 fl. 40 cr.

la 10 esemplare fara puse pre pandia se da unu esempl. rabatu.

Tramitarea esemplariiloru la p. t. prenumeranti se va efectua prin post'a din Kovaszna si embalagi'a o porta editorulu.

** Cantece doiosu pentru intr'ega lume civilizata. O gazeta din Washington scria nu de multu: Venatorea de hipopotamu pre ripele Nilului, de altigatoru in sinulu dela Luisiana, de lei in Numidi'a, de gorilla in Africa, de tigri in Bengali'a, de ursi in Svedia, de lupi in stepele Rusiei — o astu-feliu de venatoria este curatu unu jocu copilarescu pre langa venatorea unei servitorie credinciose, diligente si modeste!

** Mergerea copiiloru la scola in Scoti'a. Fiindu ca legea a introdusu invetiamentulu obligatoriu, si fie-care parinte este datoriu sa-si dea fiii la scola, consiliile scolare ingrigescu ca legea sa nu remana litera morta pe hartia, ci sa se si esecute. Spre acestu scopu, fia-care consiliu scolaru si tiene unu dregatoriu, care nu are altu de lucru de catu umbra prin comune a insemna numele si locuti'a acelor parinti cari nu-si dau copii la scola. De alta parte insemna numele copiiloru din v'ers'ta obligata, cari nici pana acum nu capeta instructiunea elementara. Candu se aduna consiliulu totu-deun'a dregatoriulu asterne raportu completu despre frecuentarea scolaru. Consiliulu citedia inaintea sea pe parintele negligente. Deca nu se infatisiedia lu arata procurorulu de comitatu care lu acusa la judele cercului si cu procedura scurta se pedepsesce la 20 sielingi seu 14 zile de inchisore. Deca acel'a nu se indrepta, in decursu de 3 luni este citatu si pedepsitu de 3 ori. Acesta procedura regulata, punctuala si scurta, a umplutu de baeti scolile Scotiei.

** Apropede D. Mavrogeni. Junele N... iubescu de mai multu tempu pre jun'a V... dara n'are curagiu a-i o spune. Totusi ne mai putendu tine in sine foculu care-lu consuma, alerga se cera dela pena ceea ce budiele nu-i suntu in stare sa-i dea

Elu scrie o infocata declaratia de amoru, o pune intr'o coperta si o da servitorulu ca sa o incredintieze in man'a persoanei iubite.

Graci'osa V... ia biletulu, rupe sigilulu si, dupa cetirea celor dinteu renduri, lu arunca in obradiulu aducatorulu.

— Pentru ce duduca s'a separatu asia de reu?

— Mai intrebti inca pentru ce? Audi? o declaratia de amoru facuta pe hartia ordinara, candu s'a introdusu legea timbrului si candu D. Mavrogeni este ministru de finante!!!

Citatiune edictale.

An'a nascuta Tom'a Costein, religiunea gr. or. din Porcesci, maritata la 28 Ian. 1868 dupa Ioanu Anghelu Caldarea din Porcesci, paresindu cu necredintia de trei ani pre acum numitulu ei sociu si nesciindu-se unde se afla, se citeza prin acest'a a se infacisia inaintea subsemnatulu foru matrimonialu, caci la din contra, dupa trecerea unui anu si o di, se va aduce sentintia pre actiunea presentata la 22 Nov. a. c. intru intielesulu canonelor s. bisericei orientale ortodocse si in absentia ei.

Sabiin 23 Nov. 1872.

Scaonulu protopopescu gr. or. tract. II alu Sabiului.

I. Popescu Prot.

(1-3)

Cancelaria advocatuala.

Ioanu Munteanu advocatu provincialu aduce la conosciinta onoratulu publicu, ca si-a deschisu „Cancelaria advocatuala“ in Sasu-Sebesiu si primesce insarcinari de aperare in causele civile, criminale si cambiale la tribunalele de Prim'a instantia precum si la forurile mai inalte, mai de parte primesce inaintarea causelor de ori-ce natura indreptate contra forurile politice si contra guvernulu tiei, studiulu teoreticu si pracs'a castigata pre terenulu juridicu i voru face posibilu a satisfacé cu acuratetia si onestitate tuturoru insarcinariloru lui incredintiate.

(3-3)